

Till
Kulturdepartementet

Yttrande – Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8)

Landstinget Sörmland har getts möjlighet att yttra sig över rubricerad promemoria.

Sammanfattning

- En finansieringsprincip saknas.
- Promemorian innehåller många bedömningar men få skarpa förslag.
- Filmområdet behöver utvärderas. Det är angeläget att filmen fortsätter vara en främjande konstform.
- Ny fördelning av utvecklingsbidragen behövs.
- Förslaget om samråd med civilsamhället verkar åsidosätta all samråd med kulturskapare.
- Frågan om främjande och konsulentroll inom området konst- och kulturfrämjande behöver belysas mer.
- Analys över storstadsområdenas effekter gentemot mindre län och regioner saknas.
- Dialog mellan statlig och regional nivå behöver ytterligare utvecklas.

Ställningstagande

Landstinget Sörmland är positivt till utgångspunkten i promemorians förslag, att minska skillnader i tillgång till kultur i hela landet. Samtidigt måste utrymme ges för regionala prioriteringar.

Landstinget saknar en princip för hur finansiering av nya inriktningar och uppdrag ska säkras. Detta är något som behöver förtydligas. Förslaget innehåller ingen beskrivning av framtida finansiering varken för nya områden eller modellen som helhet. För att modellen ska utvecklas behövs både nya förutsättningar och en utökad ekonomisk bas.

Promemorian innehåller bara två skarpa förslag – det ena kring bild- och formområdet, det andra att en oberoende aktör ges i uppdrag att se över uppföljning och utvärdering av samverkansmodellen.

Att föra in bild- och formområdet som ett eget område är positivt i sig, men att ta in nya områden utan finansiering riskerar att inte ge önskad effekt vilket också Kulturutskottets utvärdering visat. Det är också positivt att konst- och kulturfrämjandet lyfts bort som eget område och förs in i respektive verksamhetsområden. Däremot bör konst- och kulturfrämjares funktion och uppdrag säkras i en utvecklad kultursamverkansmodell.

Förslaget att en oberoende aktör får i uppdrag att se över hur uppföljning och utvärdering av kultursamverkansmodellen kan förbättras är positivt. Här vill Landstinget särskilt peka på att det administrativa arbetet är omfattande.

Filmområdet ska utvärderas. Enligt Landstingets uppfattning bör arbete med filmproduktion, liksom idag, inte vara en del av samverkansmodellen, Däremot vill Landstinget särskilt understryka värdet av att behålla filmen som konstform, pedagogisk och talangutvecklande och bl. a som skolbio och i digitaliseringsarbete.

Kulturrådet ska verka för att minska skillnader i tillgång till kultur i hela landet. Ett klarläggande över skillnaderna och det önskade målet behöver tas fram innan ett sådant uppdrag ska kunna genomföras i landet, och Landstinget anser att ett sådant uppdrag måste genomföras i dialog med den regionala nivån.

Kulturrådet ska också fördela utvecklingsbidrag för att främja utvecklingsinsatser av nationellt intresse att användas som styrmedel av regeringen för att peka ut särskilt prioriterade områden. Beslut om fördelning av medel inom samverkansmodellen bör fattas av den nivå som ansvarar för verksamheter regionalt. Landstinget Sörmland förordar antingen en delad modell mellan stat och region, till exempel 50 procent, för fördelning av medlen, alternativt fördelning genom en dialog mellan stat och region.

I promemorian föreslås en utökad samverkan och dialog mellan det civila samhället och den regionala nivån. Landstinget delar den uppfattningen men syftet behöver förtydligas och framför allt att samverkan och dialogen utökas för att omfatta även kulturskapare.

Stockholms läns landsting föreslås ingå i samverkansmodellen vilket i sig är positivt. I den särställning som storstaden har gentemot mindre regioner och landsbygd finns risk, och trend, att verksamhet och utvecklingsbidrag destinerar till storstadsområdena vilka redan har en stor andel statlig medfinansiering. Den risken måste förutses och hanteras för att mål och syfte inte ska få motsatt effekt. Att Stockholms läns landsting föreslås ingå i samverkansmodellen ger ökade förutsättningar till likvärdighet och är särskilt positivt för Landstingets Sörmland del eftersom det innebär möjlighet till ökade interregionala satsningar.

LANDSTINGET SÖRMLAND

Monica Johansson (S)
Landstingsstyrelsens ordförande

Jan Grönlund
Landstingsdirektör